

УДК 343.985:349.412.2

Є.В. АЙДЕМСЬКИЙ, Головне оперативне управління Міністерства доходів і зборів України

ДІЯЛЬНІСТЬ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПО ВИЯВЛЕННЮ ТА ПРИПИНЕННЮ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ГРАЛЬНОГО БІЗНЕСУ

Ключові слова: оперативне обслуговування, документування, припинення злочинів, гральний бізнес

Сьогодні цілий комплекс соціальних установ бере участь у боротьбі зі злочинами у сфері грального бізнесу. Найважливіша роль у цьому комплексі відведена різним державним органам – суду, прокуратурі, органам юстиції, органам внутрішніх справ, податковій міліції Міністерства доходів і зборів України (Міндоходів). Кожен із цих органів діє в межах своєї компетенції – здійснює або контролює правозастосовну діяльність своїми специфічними, тільки йому властивими, формами та методами у рамках діючого законодавства. У цьому полягає певний зміст: організаційно-правове забезпечення та розподіл між ними функцій створюють найкращі умови для найбільш успішного функціонування структур, а також необхідні умови щодо організації контролю за їхньою діяльністю, та нагляду за дотриманням законності.

Основними суб'єктами, наділеними державними повноваженнями щодо здійснення оперативно-розшукової діяльності в досліджуваній сфері, є оперативні підрозділи.

Використання у боротьбі зі злочинністю негласних оперативно-розшукових сил, засобів та методів, негласних слідчих (розшукових) дій поряд з гласними, є змушеною захисною мірою суспільства та держави. Як правило, підготовка та вчинення організованих злочинів досить добре конспірується. Тому суспільство і держава не тільки схвалили застосування проти суспільно небезпечних

діянь та осіб, які вчинюють злочини, систему законних оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих (розшукових) дій але й зобов'язали своїх представників (суб'єктів) здійснювати такого роду діяльність. При іншому підході державі було би досить важко забезпечити контроль щодо економічних об'єктів та цілих галузей економіки.

У сучасних умовах боротьбу зі злочинами у сфері грального бізнесу здійснюють різні оперативні підрозділи: податкової міліції (ПМ) Міністерства доходів і зборів України, а також Міністерства внутрішніх справ України, а саме по боротьбі з економічними злочинами (БЕЗ), по боротьбі з організованою злочинністю (БОЗ) та карний розшук (КР) [1].

Діяльність кожного із цих підрозділів припускає, відповідно з оперативно-розшуковим та кримінальним процесуальним законодавством, отримання розвідувальної інформації, аналіз та оцінка якої забезпечує розпізнання прихованих ознак злочинів у досліджуваній сфері, обставин, що їм сприяють.

Наприклад, оперативні підрозділи БЕЗ ОВС орієнтовані на боротьбу з конкретними видами злочинів у сфері економіки, господарської діяльності, а також тих, що вчинюються у місцях надання незаконних послуг в організації азартних ігор тощо.

Оперативні підрозділи ПМ Міндоходів та БЕЗ ОВС здійснюють оперативне обслуговування зазначених об'єктів з метою досягнення високого рівня поінформованості про організацію незаконного грального бізнесу «онлайн»-казино та Інтернет-клубів, а також про діяльність яку контролюють організовані злочинні групи.

У процесі оперативного обслуговування підрозділи ПМ Міндоходів та БЕЗ ОВС здійснюють збір, накопичення, систематизацію й аналіз різноманітної за змістом інформації щодо оперативної обстановки в галузі або на об'єкті. Не вдаючись до наукової дискусії щодо визначення оперативного обслуговування, ми солідаризуємось з І.А. Федчаком, який під ним розуміє систему постійно здійснюваних організаційних тактичних та опера-

тивно-розшукових заходів, спрямованих на отримання (з гласних та негласних джерел) об'єктивної, достовірної, реальної інформації про стан функціонування об'єкта (осіб та факти, що становлять оперативний інтерес), що здійснюються на території юрисдикції підрозділу ДСБЕЗ, яка використовується з метою попередження злочинної діяльності, розкриття та розслідування злочинів, а також захисту власності від злочинних посягань [2]. Сутність оперативного обслуговування стисло можна визначити як визначення й організація функціонування джерел інформації про стан оперативної обстановки, а також забезпечення її надходження до правоохоронного органу. Зміст оперативного обслуговування включає ряд елементів діяльності оперативних працівників, до основних з яких належать: рівень оперативного обслуговування; принципи (види) оперативного обслуговування; первісний аналіз оперативної обстановки; режими оперативного обслуговування; розміщення негласних працівників; взаємодія з різними суб'єктами з метою отримання інформації про оперативну обстановку; документальне оформлення результатів діяльності по оперативному обслуговуванню [2, с.176–177].

Грунтуючись на науковому доробку вчених щодо оперативного обслуговування, можна зробити висновок, що оперативне обслуговування сфери грального бізнесу повинно базуватися на зборі, поповненні, систематизації та аналізі отриманої інформації, що характеризує:

- незаконну господарську діяльність, що пов'язана з зайняттям забороненими видами грального бізнесу, яка маскується під легально існуючі суб'єкти господарювання або підпільну діяльність розважальних закладів, що надають послуги в організації незаконних азартних ігор, що перебувають на певній території;

- наявність шахрайських фінансових маніпуляцій в діяльності закладів грального бізнесу, які працюють легально (окремі лотереї та вікторини) організації фінансових пірамід;

- чинники, які сприяють вчиненню злочинів у сфері грального бізнесу;

- ступінь та форми взаємозв'язків між організованою злочинністю та підпільними гральними закладами;

- участь підприємців в організованій злочинній діяльності у сфері грального бізнесу, а саме технологічних компаній, що забезпечують механізм передачі титульних знаків (WMR, WME, WMZ, WMU, WMY), які виступають еквівалентами різних валют; операторів стільникового зв'язку, у разі використання технологій смс-білінг¹; атестованих обмінних пунктів; Інтернет-провайдерів, які надають телекомунікаційні послуги з доступу до мережі Інтернет; «перереформатованих» Інтернет-клубів, а також різних розважальних закладів, які надають незаконні послуги щодо організації азартних ігор тощо;

- можливі моделі розвитку оперативної обстановки у сфері грального бізнесу;

- інші обставини, що становлять оперативний інтерес для підрозділів БЕЗ та ПМ (наприклад, наявність у регіоні ОЗГ, що спеціалізуються на організації підпільних азартних ігор) [3].

Належний рівень оперативного обслуговування будь-яких об'єктів, у тому числі і закладів грального бізнесу, на думку М.М. Перепелиці та ін. [4] може бути, досягнутий за рахунок комплексу заходів, що охоплюють:

- пошук і збір оперативно корисної інформації безпосередньо оперативним працівником (шляхом оперативного розпізнавання);

- використання можливостей негласних працівників та різних оперативних служб і підрозділів у проведенні ними кваліфікованих оперативно-розшукових заходів (оперативної установки, аудіо-, відеоконтролю особи (ст.260 КПК); зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (ст.263 КПК); зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст.264 КПК); обстеження публіч-

¹ SMS-білінг – спосіб сплати за товар або послугу, при якому клієнт відправляє на спеціальний короткий номер з доданою вартістю SMS-повідомлення.

но недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (ст.267 КПК); спостереження за особою, річчю або місцем (ст.269 КПК); аудіо-, відеоконтроль місця (ст.270 КПК) тощо;

- оперативно-аналітичні заходи з метою виявлення кримінальних факторів і обставин;
- агентурні операції щодо ОЗГ (оперативно-го впровадження штатних негласних працівників, створення легендованих підприємств).

Як показали результати проведеного дослідження, відмінною рисою організації оперативного обслуговування сфери гравального бізнесу є велика кількість підпільних об'єктів, зокрема «переформатованих» Інтернет-клубів. Це зумовлює специфічність оперативного обслуговування об'єктів гравального бізнесу оперативними підрозділами ПМ та БЕЗ міськрайорганів внутрішніх справ.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що сфера гравального бізнесу досить часто обслуговується, як правило, одним оперативним працівником підрозділу БЕЗ (85 % випадків) поряд з об'єктами інших галузей. З урахуванням обмеженості сил і засобів оперативних підрозділів БЕЗ, сформоване положення для районних ОВС і малих міст є, на наш погляд, оптимальним. Природно, виникає питання, чи не можна в сформований процес ввести елементи вдосконалення оперативного обслуговування об'єктів гравального бізнесу? Ці елементи повинні бути спрямовані на покращення оперативної поінформованості про протиправну діяльність організаторів незаконних азартних ігор, про ступінь їхнього контролю з боку організованих злочинних груп. Саме тому, слушно постійно уточнювати перелік цих об'єктів та їх характеристики зокрема у справах контрольно-спостережного провадження (далі – СКСП). У межах СКСП слушно:

- проводити аналіз запропонованих правопорушниками послуг щодо організації азартних ігор, їх форм та видів, фактів інвестування в цей бізнес коштів ділками тіншової економіки;
- вивчити коло осіб, які активно діють у тіншових сферах гравального бізнесу, найпоши-

реніші способи вчинення й приховання злочинів, участі в злочинних діяннях представників правоохоронних та контролюючих органів, інших представників влади;

- встановлювати заклади гравального підпільного бізнесу, котрі контролюються організованою злочинністю, що одержують високі доходи не тільки від заняття забороненими видами гравального бізнесу, але й втягують у цей процес легальних суб'єктів господарювання [5].

Результати аналізу дозволяють скласти й уточнити перелік об'єктів і місць оперативного обслуговування. Режим оперативного обслуговування визначається наявною інформацією з різних джерел. Відповідно до обраного рішення необхідно виділити для оперативного обслуговування достатні сили й засоби, здійснити підбір і розміщення джерел оперативної інформації.

Інформація, отримана в результаті оперативного обслуговування закладів де висока вірогідність організації прихованих форм незаконного гравального бізнесу, у значній мірі носить орієнтовний, прогностичний характер і може бути використана в будь-якій організаційно-тактичній формі оперативно-розшукової діяльності.

Зважаючи на те, що об'єктом нашого дослідження обрано досить вузьким сегмент суспільних відносин, а його предметом є діяльність конкретних правоохоронних органів, ми зосереджуємо увагу на структурно-функціональній характеристиці діяльності оперативних підрозділів ОВС та ПМ щодо протидії злочинам у сфері гравального бізнесу. Крім того, такий підхід зумовлений тим, що у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства про заборону гравального бізнесу в Україні» [6] саме до компетенції підрозділів ОВС віднесено забезпечення в межах своїх повноважень виконання вимог закону України про заборону гравального бізнесу, а також проведення досудового розслідування у справах про злочини передбаченні ст.203-2 КК України.

Однак це ні в якому разі не зменшує роль у цьому процесі податкової міліції: по-перше, зайняття гральним бізнесом щодо якого є заборона маскується під законний вид господарської діяльності, відповідно до класифікатора видів економічної діяльності (КВЕД), враховуючи це, контроль за такими об'єктами здійснюють відповідні служби Міністерства доходів та зборів; по-друге, інформація про такі підприємства, починаючи від реєстраційних документів, статуту, інформацію про керівництво та засновників, результати перевірок та звітність тощо, також зосереджується у цьому Міністерстві; по-третє, у зв'язку з тим, що будь яка господарська діяльність, яка не заборонена законом повинна оподатковуватися, відповідно пройти процедуру обліку в державних інституціях, це опосередковано впливає на діяльність податкових органів, які повинні звертати увагу на такі об'єкти, у зв'язку з забезпеченням реалізації покладених на них функцій щодо забезпечення наповнення бюджету; по-четверте, враховуючи сучасну практику вчинення злочинів у сфері грального бізнесу, особливо з використання ІТ-технологій, такий вид діяльності використовує для уможливлення злочинної діяльності сучасні платіжні системи, зокрема WebMoney Transfer, а також інші форми забезпечення виплат вигравів, зокрема чеки, подарункові сертифікати, права вимоги або інші цінності, які випущені «гарантами», якими виступають різні господарюючі суб'єкти учасники ланцюга злочинної схеми тощо, що також є предметом уваги спеціальних оперативних підрозділів Міндоходів. Таким чином, тільки у поєднанні зусиль цих двох правоохоронних органів можливо ефективно протидіяти цим злочинам.

З огляду на специфіку організації та змісту об'єктів грального бізнесу, а також необхідність збору, систематизації та аналізу досить великого обсягу відомостей про їхню діяльність виникають потреби у веденні окремої справи на такі об'єкти. Такі відомості повинні характеризувати не тільки зміст функціонування підпільних гральних закладів (фінансо-

вий стан, відомості про вплив організованих груп (злочинних співтовариств), списки співробітників, порядок ведення «чорної» бухгалтерії, особливості відвідування й ведення ігор та ін.), але й масу інших відомостей, що супроводжують гральний бізнес (відомості про органи, що контролюють, про посадових осіб, захищаючих, зацікавлених у функціонуванні грального закладу, тобто про прояви корупції, та т.п.). З іншого боку, ведення окремого впровадження може вплинути на ступінь повного, всебічного й послідовного контролю над злочинною діяльністю тієї чи іншої організованої групи (злочинного співтовариства), що виявляється не тільки в сфері грального бізнесу, але й в інших сферах соціального життя. За рішенням про ведення окремих проваджень, можливо, наступним кроком буде виділення оперативних працівників, відповідальних за цей напрямок діяльності, тобто щодо спеціалізації співробітників у виявленні та припиненні злочинів у сфері грального бізнесу, а, можливо, і щодо створення спеціалізованих груп у структурі підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією.

Вивчення практики припинення злочинів, вчинених у сфері грального бізнесу, дає підставу стверджувати, що для ефективного документування злочинних дій учасників злочинних груп, які діють у сфері грального бізнесу необхідно враховувати:

- як особливості так і типові ситуації, які виникають при організації незаконних азартних ігор, виходячи з: характеру, місця та сфери надання послуг в організації таких ігор; способів та засобів, які використовуються для організації незаконних азартних ігор; корупційних і кримінальних зв'язків, внутрішньої структурної побудови підпільного грального закладу або віртуальних казино тощо;

- правову базу та особливості функціонування підприємств розважальної спрямованості, які використовуються, як місця надання послуг щодо проведення азартних ігор, механізм проведення ними розрахунково-касових фінансових операцій;

– положення цивільно-правових актів, що регулюють відносини у сфері організації грального бізнесу;

– обставини й мотиви вчинення злочинів, характеристика учасників злочинних груп, а також інші фактичні дані, які складуть основу кримінального провадження;

– тактичні прийоми, оперативні комбінації, які можна використати для виявлення осіб, обізнаних про незаконну організацію грального бізнесу, предметів та документів на яких залишилися сліди такого злочину [3, 7].

Безумовно, існування великої кількості видів, способів вчинення злочинних дій у сфері грального бізнесу зумовлює специфіку кола встановлюваних фактичних даних.

На жаль, на сьогодні, в межах діючого Кримінального процесуального кодексу оперативні підрозділи обмежені у ініціативному застосуванні окремих негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів. Наприклад, відповідно до ст.214 КПК України початок досудового розслідування розпочинається з моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Здійснення досудового розслідування до внесення відомостей до реєстру або без такого внесення не допускається і тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Однак на сьогодні у умовах не звичної для практичних працівників моделі кримінального провадження, оперативні підрозділи намагаються розробити певні алгоритми власних дій щодо документування фактів протиіправної діяльності у сфері грального бізнесу.

При отриманні інформації щодо існування місця у якому розташована комп'ютерна техніка, яка використовується інтерактивним закладом, для незаконної організації азартних ігор та після внесення цих відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, на виконання окремих доручень слідчого у межах кримінального провадження повинні створюватись спеціальні групи для перевірки цієї інформації [8].

Керівник повинен проінструктувати членів групи та розподілити між ними обов'язки

щодо відпрацювання організаторів грального закладу за наступними напрямками:

1) для встановлення правових підстав та організації функціонування грального закладу та платіжної системи. З цією метою здійснити виїзд до місця розташування грального закладу та внутрішнім оглядом встановити: суб'єкта, який надає зазначені послуги; кількість та розташування комп'ютерів та іншого обладнання (модемів, серверів тощо); місцезнаходження каси, порядок надання послуг (отримання готівки, яким чином здійснюється допомога гравцеві у доступі до мережі Інтернет та відповідно до послуги участі у азартних іграх, порядок видачі виграшу-призу); які стимулятори ігрових автоматів та платіжні системи використовуються (у разі необхідності залучити спеціаліста з метою отримання попереднього висновку);

2) для опитування гравців та складання адміністративних протоколів за ст.181 КУпАП. Копії пояснень додаються до загальних матеріалів перевірки;

3) для забезпечення охорони громадського порядку, нейтралізації охорони та обслуговуючого персоналу, перекриття входів-виходів та унеможливлення вимкнення електричного струму, шляхом отримання доступу до контролю електричних мереж.

До матеріалів перевірки також мають бути долучені: відповідні дозволи санепідемстанції та пожежної інспекції (гарантійний лист або експертний висновок); договори на оренду приміщень, а також на передачу комп'ютерної техніки (у деяких випадках); документи на закупівлю комп'ютерної техніки (відповідно до договорів та сертифікатів відповідності); документи, що свідчать про використання на комп'ютерах ліцензійних програм (на кожному комп'ютері повинно використовуватись лише ліцензійне програмне забезпечення, окрім програмного забезпечення, що розповсюджується безкоштовно або з обмеженим терміном роботи).

Як показав аналіз практики боротьби зі злочинами у сфері грального бізнесу, між зазначеними службами (БЕЗ і БОЗ), найчастіше,

спостерігається паралелізм у роботі й постійно виникають внутрішньовідомчі бар'єри у боротьбі з розглянутими соціально-негативними явищами. У цей час оперативну розробку злочинного угруповання, здійснює та служба, що перша одержала первинну оперативну інформацію про ознаки злочину.

При погоджених діях оперативних підрозділів ПМ, БЕЗ і БОЗ, об'єднанні їх зусиль, можна досягти суттєвого підвищення ефективності заходів з виявлення, попередження та припинення злочинів у сфері грального бізнесу, а також у забезпеченні відшкодування матеріальних збитків, заподіяних державі у наслідок такої протиправної діяльності.

Взаємодія служб ОВС, ПМ залежить від ступеня характеру поділу повноважень між ними. Чим більше поглиблюється поділ повноважень, тим більше повинна вдосконалюватися взаємодія як форма кооперації праці, тому що кооперація й поділ є лише відносно самостійними формами організації діяльності співробітників МВС, Міндоходів.

Через відсутність відомчого тлумачення поняття «сфери грального бізнесу» – як напрямку боротьби зі злочинністю, що включають і суб'єкти розглянутої сфери діяльності, необхідно, у першу чергу, вирішити ці пекучі питання, шляхом розробки та прийняття міжвідомчих методичних рекомендацій, що регулюють оперативно-розшукову діяльність підрозділів ПМ, БЕЗ, та БОЗ у розглянутій сфері.

В якості з вихідною основою для формування потрібного поняття, повинні бути використані положення кримінального, цивільного, податкового кодексів України, існуючі дослідження в науково-теоретичному плані та положення Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Після визначення відомчого поняття «сфера грального бізнесу» необхідно розробити загальнодержавну концепцію забезпечення безпеки суспільства та держави від злочинних зазіхань, зокрема у цій сфері.

Для усунення в правоохоронних органах проблем, що виникають під час здійснення оперативно-розшукової діяльності щодо про-

тидії злочинам у сфері грального бізнесу, було би доцільно, на наш погляд, на рівні МВС та Міндоходів розробити й видати спеціальний відомчий нормативний акт (Інструкцію), що регулює оперативно-розшукову діяльність оперативних підрозділів, зокрема у сфері грального бізнесу.

Підбиваючи підсумок змісту, необхідно констатувати, що з боку держави приділяється недостатньо уваги правовому та організаційному забезпеченню боротьби зі злочинністю у сфері грального бізнесу. Діяльність по боротьбі з організованою злочинністю у сфері господарської діяльності (враховуючи й гральний бізнес) здійснюють різні оперативні підрозділи кримінальної міліції органів внутрішніх справ, насамперед БЕЗ, БОЗ, а також ПМ Міндоходів. Наявні колізії у відомчих нормативних актах висувають на перший план проблему поділу внутрішньовідомчих функцій при підвищенні рівня централізованого керівництва та пошук оптимальних форм взаємодії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Айдемський Є. В. Виявлення та розкриття злочинів у сфері грального бізнесу: організаційно-правові основи діяльності оперативних підрозділів / Айдемський Є. В. // Сторіччя розшуку: історія, сучасність та перспективи : матеріали наук.-практ. конф. (м. Одеса, 24 жовтня 2008р.). – Одеса : ОДУВС, 2008. – С. 21–24.
2. Федчак І. А. Організація оперативного обслуговування об'єктів та галузей економіки підрозділами ДСБЕЗ МВС України : монографія / І. А. Федчак. – Львів : Львівськ. держ. ун-т внутр. справ, 2011. – 240 с.
3. Айдемський Є. В. Особливості документування злочинних дій осіб, які перевіряються та розроблюються у сфері грального бізнесу / Айдемський Є. В. // Вісник Львівськ. держ. ун-ту внутр. справ. – 2007. – № 2. Спец. вип. – С. 14–32.
4. Перепелиця М. М. Організація оперативного обслуговування апаратами ДСБЕЗ

МВС, УМВС об'єктів і галузей економіки / М. М. Перепелиця, М. М. Юнаков // Вісник ЛПВС. – 1998. – Вип. 8 (1). – С. 141–151.

5. Айдемський Є. В. Кримінальний контроль організованої злочинності за діяльністю гральних закладів / Є. В. Айдемський // Форум права. – 2012. – № 2. – С. 15–22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2012-2/12aomomc.pdf>.

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства про заборону гра-

льного бізнесу в Україні» : від 22.12.2010 р. // ВВР України. – 2011. – № 28. – Ст. 253.

7. Топорецька З. М. Проблеми формування методики розслідування злочинів у сфері грального бізнесу / Топорецька З. М. // Адвокат. – 2011. – № 3. – С. 40–42.

8. Організація і тактика документування підрозділами ДСБЕЗ злочинів у комп'ютерних мережах та мережах електрозв'язку: матеріали Всеукраїнської конференції (м. Донецьк, 04 грудня 2009 р.). – Донецький юрид. ін-т ЛДУВС ім. Е. О. Дидоренка. – Донецьк: ДЮІ ЛДУВС, 2009. – С. 51–54.

Айдемський Є. В. Діяльність оперативних підрозділів по виявленню та припиненню злочинів у сфері грального бізнесу / Є. В. Айдемський // Форум права. – 2014. – № 1. – С. 7–13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_1_3.pdf

Проаналізовано стан та заходи правоохоронних органів України щодо виявлення та припинення злочинів, які вчиняються у сфері грального бізнесу. Розглядаються чинники, які сприяють ефективному плануванню ОРЗ та негласних слідчих (розшукових) дій щодо документування фактів протиправної діяльності, пропонується класифікація правопорушень та відповідно адекватне реагування правоохоронних органів на ці прояви.

Айдемский Е.В. Деятельность оперативных подразделений по выявлению и прекращению преступлений в сфере игорного бизнеса

Проанализировано состояние и определены меры правоохранительных органов Украины относительно выявления и прекращения преступлений, которые совершаются в сфере игорного бизнес. Рассматриваются факторы, которые содействуют эффективному планированию оперативно-розыскных мероприятий и негласных следственных (розыскных) действий относительно документирования фактов противоправной деятельности, предлагается классификация правонарушений и соответственно адекватное реагирование правоохранительных органов на эти проявления.

Aydemsky E.V. Organizational and Legal Foundations of the Activity of Operational Units on Detecting and Preventing Crimes Related to Gambling

The status and activities of law enforcement bodies of Ukraine on detection and suppression of crimes committed in the gambling business analyzes. The factors contributing to effective planning of operative-investigative activities and secret investigative (detective) actions on documenting evidence of illegal activity are considered, the classification of offenses and respective response of law enforcement agencies is proposed.